

A Kaposvári Törvényszék

20.Pk.21.479/2017/3. szám

A Kaposvári Törvényszék dr. Takács Norbert ügyvéd (....) által képviselt szám alatti kérelmezőnek – Helyi Választási Bizottság szám alatti kérelmezettel szemben népszavazási ügy iránt indított nem peres eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A bíróság a Helyi Választási Bizottság számú határozatát megváltoztatja, és az

„Akarja-e Ön, hogy-ben „nem veszélyes hulladék kezelésére, ártalmatlanítására” hulladék-feldolgozó üzemet létesítsen az Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság?”

helyi népszavazás kezdeményezésére vonatkozó kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet hitelesíti.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A kérelmező napján helyi népszavazás kiírása iránti kérelmet nyújtott be a Önkormányzati Hivatalhoz helyi népszavazás kezdeményezésére a népszavazásról, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi

A Kaposvári Törvényszék

20.Pk.21.479/2017/3. szám

- 2 -

CCXXXVIII. törvény (továbbiakban: Nsztv.) 41. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából.

Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Akarja-e Ön, hogy-ben „nem veszélyes hulladék kezelésére, ártalmatlanítására” az hulladék-feldolgozó üzemet létesítsen az Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság?”

A Helyi Választási Bizottság az határozatával a helyi népszavazásra bocsátandó kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését elutasította.

A kérelmezett határozatának indokolása szerint a kérdés nem felel meg azon feltételnek, melyet az Nsztv. 32. § (1) bekezdése tartalmaz, mely szerint helyi népszavazás csak képviselő-testületi hatáskörbe tartozó kérdésben rendelhető el. Az indokolása szerint az önkormányzati hatásköröket Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2001. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 23. §-a kógensen sorolja fel. A felsorolás nem tartalmazza az önkormányzat egyszemélyes tulajdonában álló kft. működtetését. A kérdéssel érintett Kft. az önkormányzat egyszemélyes cége, azonban nem olyan tevékenységet végez, melyeket a megjelölt jogszabályhely tételesen felsorol. A tevékenység nem az önkormányzat tulajdonában álló területen valósulna meg, hanem területén belül egy magánszemély tulajdonában álló ingatlanon. A Kft. alapító okirata sem tartalmaz olyan kitételt, mely szerint a tevékenységéhez, melyet a kérdés érint, az alapító hozzájárulása volna szükséges.

Ezen határozat ellen a kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be napján meghatalmazott ügyvéd által az Nsztv. 57. § (1) és (3) bekezdése alapján.

A Kaposvári Törvényszék

20.Pk.21.479/2017/3. szám

- 3 -

A kérelmező kérelmében a határozat megváltoztatását és a helyi népszavazási kérdés hitelesítését kérte.

Kérelme szerint a helyi választási bizottság határozata is rögzíti azon a cégiratokban szereplő tényt, mely szerint az Kft. az önkormányzat 100%-os tulajdonában álló cég. A Ptk. 3:190. § (4) bekezdése, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének e) pontja és az Mötv. 107. §-a szerint a tulajdonost megillető jogok gyakorlója a képviselő-testület. Mindezekre figyelemmel, a képviselő-testület az egyszemélyes kft.-ben tulajdonost megillető jogok gyakorlója, ezért a céggel kapcsolatos döntések meghozatala képviselő-testületi hatáskör, és önkormányzati tulajdonról dönt.

Ezen túlmenően a népszavazási kérdéssel érintett tevékenység a hulladékgazdálkodás fogalomkörébe tartozik, ezt viszont az Mötv. 13. § (1) bekezdésének 19. pontja kifejezetten felsorolja a helyi közügyek között, mint helyi önkormányzati feladatkört.

A kérelem indokolása hivatkozik arra is, hogy a határozatban megjelölt Mötv. 23. §-ára történő hivatkozás téves, mivel az a fővárosi önkormányzat feladatait, hatásköreit sorolja fel, egyébként nem taxatívén.

A kérelmezett a kérelem elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy határozata jogszabályszerű.

A kérelem megalapozott.

A bíróság az alapul szolgáló jogszabályok és az alább megjelölt bírói gyakorlatban felsorolt jogértelmezés alapján hozta meg határozatát. A népszavazásra bocsátható kérdések körének meghatározásában irányadónak tekintette a Kúria gyakorlatát, (Knk.IV.37.361/2015/3., Knk.IV.37.300/2014/4., Knk.IV.37.340/2015/3.,

A Kaposvári Törvényszék

20.Pk.21.479/2017/3. szám

- 4 -

Knk.IV.38.143/2005/6.) mely szerint a jogalkalmazónak különös felelőssége van abban a tekintetben, hogy olyan kérdés kerüljön az aláírásgyűjtés fázisába, mely tárgyában az Alaptörvény és a vonatkozó jogszabályok alapján valóban lehet népszavazást tartani. A népszavazásra bocsátandó kérdés vizsgálata körében az Alaptörvény és a jogrend védelmének a célja az elsődleges.

Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései szerint:

31. cikk:

(1) Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek.

(2) A helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.

(3) A helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

Az Nsztv-nek a kérelmezett határozatában is helytállóan megjelölt 32. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

A képviselő-testület feladat- és hatáskörbe tartozó ügyeket szintén magas szintű jogszabályok határoznak meg:

Alaptörvény 32. cikk:

(1) A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között

a) rendeletet alkot;

b) határozatot hoz;

A Kaposvári Törvényszék

20.Pk.21.479/2017/3. szám

- 5 -

- c) önállóan igazgat;
- d) meghatározza szervezeti és működési rendjét;
- e) gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat.

33. cikk

(1) A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit a képviselő-testület gyakorolja

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint:

2. § (1) A helyi önkormányzás a település, valamint a megye választópolgárai közösségének joga, melynek során érvényre jut az állampolgári felelősségérzet, kibontakozik az alkotó együttműködés a helyi közösségen belül.

(2) A helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.

3. § (1) A helyi önkormányzás joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösségét illeti meg.

(2) Települési önkormányzatok a községekben, a városokban, járásszékhely városokban, megyei jogú városokban és a fővárosi kerületekben működnek.

(3) A fővárosi önkormányzat települési és területi önkormányzat.

(4) A választópolgárok választott képviselőik útján és a helyi népszavazáson történő részvételükkel gyakorolják az önkormányzáshoz való közösségi jogaikat.

10. § (1) A helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket.

(2) A helyi önkormányzat - a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével - önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet

jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.

41. § (1) A helyi önkormányzat jogi személy, a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény jogi személyekre vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A képviselő-testületet a polgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester képviseli.

(2) Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják. A képviselőtestület szervei: a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás.

(3) Önkormányzati döntést a képviselő-testület, a helyi népszavazás, a képviselő-testület felhatalmazása alapján a képviselő-testület bizottsága, a részönkormányzat testülete, a társulása, a polgármester, továbbá a jegyző hozhat.

(4) A képviselő-testület - e törvényben meghatározott kivételekkel - hatásköreit a polgármesterre, a bizottságára, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a társulására ruházhatja át. E hatáskör gyakorlásához utasítást adhat, e hatáskört visszavonhatja.

A fentiek alapján megállapítható az, hogy az önkormányzat a feladat- és hatásköreit a képviselő-testület útján gyakorolja, melynek elnevezése a megyei jogú városokban közgyűlés.

A feladat és hatáskörök gyakorlása során a képviselő-testület az önkormányzati vagyonnal történő gazdálkodás során tulajdonosként polgári jogviszony alanyaként

léphet fel, egyedi ügyekben határozati formában megjelenő döntést hozhat, és helyben kötelezően alkalmazandó normát, rendeletet alkothat.

A Ptk 3:109. § (4) bekezdése szerint egyszemélyes társaságnál a legfőbb szerv hatáskörét az alapító vagy az egyedüli tag gyakorolja. A legfőbb szerv hatáskörébe tartozó kérdésekben az alapító vagy az egyedüli tag írásban határoz és a döntés az ügyvezetéssel való közléssel válik hatályossá.

AzKft. az önkormányzat 100%-os tulajdonában álló cég. A tulajdonost illető vagyoni jogokról történő döntés így egyértelműen képviselő-testület hatáskörébe tartozik. Az egyes döntések meghozatala módjára vonatkozó alapító okiratban rögzített formai követelmények nem írják felül a fent írt jogszabályban meghatározott normákat.

Függetlenül attól, hogy az alapító okirat az egyes határozatok meghozatalát milyen formákhoz köti, egyértelmű azon jogszabályi rendelkezés, mely szerint a tulajdonost megillető jogok gyakorlására képviselő-testület rendelkezik hatáskörrel. Erre tekintettel a kérdésben helyi népszavazás tartható.

Másrészről a kérdés a tárgyat illetően is kötelezően ellátandó önkormányzati feladatot érint.

Az Mötv 13. § (1) bekezdése szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

...19. hulladékgazdálkodás;

Az idézett jogszabályi rendelkezések szerint a hulladékgazdálkodás kérdésében történő döntéshozatal egyértelműen az önkormányzat feladat-, illetőleg hatáskörébe tartozik, így egy esetleges érvényes és eredményes népszavazást követően az önkormányzat

képviselő-testületének akár rendeletalkotással, akár határozathozatallal, akár tulajdoni jogkörben olyan döntést kell hozni, amelynek eredményeképpen az adott válasznak megfelelően az Kft. nem létesíthet területén nem veszélyes hulladék kezelésére, vagy ártalmatlanítására hulladék-feldolgozó üzemet.

A fenti jogértelmezés általánosnak tekinthető, mivel az új Nsztv. hatályba lépését követően a választási bizottságok, illetőleg a bíróság által hitelesített hasonló tárgyú kérdések voltak például:

„Akarja-e Ön, hogy ... fejlődése az itt élő munkahely teremtése és a fiatalok helyben tartása érdekében a-as iparterületen, a környezetvédelmi előírásoknak mindenben megfelelő műanyag alapanyagok kiserőmű épüljön?”

„Akarja-e Ön, hogy a Kft. az helyrajzi számú ingatlanon háztartás-vegyipari alapanyagokat előállító üzemet létesítsen?”

„Akarja-e Ön, hogy-on gumihulladék-feldolgozó üzemet létesítsen a Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.?”

Az ezen hasonló tárgyú kérdéseket tartalmazó népszavazási kezdeményezések vizsgálatakor a helyi választási bizottság, illetőleg adott esetben a bíróság is a képviselő-testület hatáskörébe tartozónak tartotta a jelen eljárásban feltett kérdéshez hasonló tárgyú kérdéseket.

Jogszabálysértő a kérelmezett határozatának az Mötv 23.§-ára tett indokolási hivatkozása is, mivel azon jogszabályhely speciálisan csak a fővárosi önkormányzat feladatait és hatásköreit rendezi.

A Kaposvári Törvényszék
20.Pk.21.479/2017/3. szám

- 9 -

Mindezen indokokra és jogszabályokra figyelemmel állapította meg azt a bíróság, hogy a kérdés a fent részletezett két okból is a képviselő-testület hatáskörébe tartozó tárgykörre vonatkozik, ezért a Helyi Választási Bizottság határozatát az Nsztv. 57. § (3) bekezdése alapján megváltoztatta, és az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdést hitelesítette.

Az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a alapján a felülvizsgálati eljárás illeték az állam terhén marad.

Kaposvár, 2017. november 9.

dr. Korvicska Attila sk.
a tanács elnöke

dr. Böröcz Ibolya sk.
bíró

dr. Szabadosné
dr. Komanovics Ágnes sk.
bíró